

Štev. 3.

V Ljubljani, 1. sušca 1907.

Leto VIII.

Povest o kralju Matjažu.

„O, kralj Matjaž, o, kralj Matjaž,
tri zlate krone ti imaš!“

Tako mi pravil moj je ded —
na boljši že odšel je svet.

In kogar ves svet zapusti,
da kralj mogočni zanj skrbi.

O, dobri ded, o, skrbni ded,
zakaj si šel na drugi svet?

Pokazal bi mi h kralju pot,
a sam ne vem ne kam ne kod.

Umrli starši so mi že,
pustili so brez varstva me.

Brez znancev, bratcev in sestrá
živim sred tujega sveta.

Zaprta vsaka mi je dver,
povsod moj dom je in nikjer.

O, kralj Matjaž, o, kralj Matjaž,
tri zlate krone ti imaš,

dežel devet, gradov devet,
vojakov hrabrih mnogo čet:

Na delo pojdem te budit,
ko prvi spet napoči svit.

*

In šel je deček v tujo stran,
ko z zoro je priplaval dan.

Tri dni je hodil, tri noči,
pred njim že beli grad stoji,
ob oknu tam gospa sloni.

„O, dobra, milostna gospa,
Bog sreče naj vam mnogo da!

Siroti dajte majhen dar —
saj ne pozabim vas nikdar!

In kadar pride kralj Matjaž,
mogočen bo zaščitnik vaš.“

„Matjaža kralja ne poznam!
V roké te strogim hlapcem dam,

če hitro ne odideš proč!“
Odšel je deček v gluho noč.

Ko novič je napočil dan,
pred njim spet stal je grad prostran.

Pred gradom hodil je graščak,
plašan bil dečkov je korak.

Poprosi deček ga daru —
graščak priporoči ga psu . . .

Od bega in strahu potrít
že misli siromak na smrt.

*

Ko dneva je ugašal žar,
doide v gozdu ga oglar.

Na dom svoj skromni vzame ga,
jedí in posteljo mu da.

In dobri mož mu drugi dan
pokaže pot na drugo stran,

kjer kralj Matjaž je kraljeval,
podpore revežem dajal.

*

Ko sliši dečkovo kralj vesti,
srce napolni mu bolest.

Nastale vojske so takrat
in padel mnog je trden grad.

Matjaž se kralj je bojeval,
pravico revežem dajal,

graščake iz gradov podil
in siromakom jih delil.

Črez sedem dolgih, burnih let
prerujen, miren bil je svet.

In kralj Matjaž odšel je spat
pod goro v svoj podzemski grad.

Gradov devet, dežel devet
dobil je deček mladolet.

In srečo, radost, blagoslov
razlil je Bog na rod njegov.

Fr. Ločniškar.

Na Gorenjskem.

Ój, ve gore, ój, ve gore,
veličastne ve goré,
krasne ste, ko v svítu zore
vam vrhovi se zlaté!

Velikani se mi zdíte,
ki nad nami stražíte,
k delu narod naš bodrite,
v togi ga tolažite . . .

Let stojíte tu tisóče
in še stale bodete;
veseleče, plakajoče
zrle boste rode te . . .

Ko izdihnem, v vašem znožji
jaz trpin bom pokopan,
mir užíval bodem božji,
ki mi tu je bil neznan . . .

A od časa pa do časa
duh se v grobu moj zbudi,
vžítvat zemeljskega krasa,
na vrhove vam zleti.

In tedaj bom blagoslavljál
vse Slovence kroginkrog
ter besede te ponavljál:
Narod ta očuvaj, Bog!

Janko Leban.

Kadar dvigne glavo dan . . .

Kadar dvigne glavo dan,
zemlja se zasméje,
ptičic poje zbor glasan,
cvet dehti mi z veje.

Zdaj je tu nepravi čas,
solnce trudno kima,
gre v kožuhu mimo nas
starka mrzla — zima . . .

Zimici bi kožuh vzél,
drsal se po ledu,
ko domov bi spet prišel,
kožuh dal bi dedu.

A ga vzela za vselèj
lani je naduha —
Zima, sama ga imej,
nočem nič kožuha!

Pride solnčnih dnevoov čas —
kaj mi kožuh hoče?
Rožic poljskih imam kras,
ptičice pojoče!

Fran Žgur.